

Körösvidék

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, Szent István-tér 18. Telefon 60.
Postatakarékpénztári csekk száma: 34.141.

Felolvasó szerkesztő:
MIGEND DEZSÓ

Előfizetési árak:
Negyedévre 6 pengő, egy hónapra 2 pengő.
Egyes szám ára 10 fillér.

Technika és etika

Írta: Söpkéz Sándor műegyetemi tanár, országgyűlési képviselő

Csodálatos, de veszélyes játéka folyik ma a világot uraló erőknek. A tudományos technika kifejtett szárazföldi és vízi közlekedésével, modern hírszolgáltatásával egyesíteni, egy táborba tömöríteni igyekeznek a világ népeit. Az autarkia és a gazdasági politika pedig szét akarja választani, egymástól légmentesen elzárni a nemzeteket. És az emberiség tehetetlenül, télenül vergődik a romboló erők birodalmában.

A világháború alatt a technika nyújtotta találmányok hosszú sorával segítő kezét a hadviselő feleknek a hiányzó nyersanyagok pótlására és a hadviseléshez való gépek, kémiai és egyéb pusztító eszközök, valamint a közlekedést és a hírszolgáltatást biztosító készülékek létrehozására.

Természetes, hogy a gazdasági élet a mai gazdasági nehézségek közepette is felhasználja legmegbízhatóbb, legjobb segítő társát, a technikát és újabb és mindig fokozottabb teljesítményekre ösztönzi. Önként érthető, hogy a technika helytáll, mindig helytáll, amikor új erők felhasználásáról, új anyagok előállításáról, mezőgazdasági vagy ipari termelés fokozásáról, avagy minden technikai művelet alapkövetelményéhez híven, a termelés racionalizálásáról van szó. De tárgyilagosan gondolkozva, abból a körülményből, hogy a technika a háborúban kíméletlen pusztítás szolgálatába állott, érveket kövacsolni a technika ellen nem lehet. Akik mégis ezt teszik, összetévesztik a technika lényegét azzal a céllal, amelyre a technikától független hatalmasságok használják a technikai alkotásokat. Az ilyenek az életelen eszközt teszik felelőssé azért, amit az eszköz kezelője elkövetett. Éppen így, lehetetlen a gazdasági életnek ebben a forrongó állapotában, a munkanélküliségért a technikát tenni felelőssé, mert nagyon kérdéses, hogy mi okozza a nagy munkanélküliséget, a technikai folyamatok racionalizálása-e, avagy a racionalizálás elmulasztása a javak észszerű elosztásában. Fel merem vetni a kérdést, de a világért sem merném azért a bajok ősforrását egyedül a gazdasági tevékenység rendszertelenségében keresni. Mi ugyan azt hisszük, vagy szeretnénk hinni, — hiszen a mai nyomorúság közepette ez volna természetes, — hogy a gazdasági élet követelményei játszanak döntő szerepet a világon, de napról-napra látjuk, hogy hatalmi és politikai törekvések vezetnek ma is talán minden téren.

És napról-napra tapasztaljuk,

hogy a küzködő gazdasági tevékenység sem a termelés fokozásával, sem annak racionalizálásával, sem a termelőeszközök modernizálásával, sem egyéb intézkedésekkel célt nem ér. És nem ér célt, mert — sajnos — hiányzik a gazdasági életben, a világ gazdasági életét irányító politikában és az ennek szolgálatában álló technikában is az etika.

A technika egyik legnagyobb áldása, legnagyobb büszkesége, hogy a világ körülhajózásával, a távoli földrészek fölfedezésével megteremtette az »emberiség« fogalmát. Az etikának kellett volna ezt a fogalmat tartalommal megtölteni.

Watt gőzgépe, a gőzhajó és vasut egységbe olvasztotta a világot. Az újabb közlekedő eszközök, autók, repülőgépek még szorosabbra fűzték ezt az egységet. A könyvnyomtatás felfedezése, a távíró, telefon, rádió, a tudományos technikának ezek a kiemelkedő alkotásai alkalmasak lennének a gyors érintkezésnek, a betűnek, a gondolatnak, az élő szónak, az értelemre és érzelmekre való hatalmas erejével szétterjeszteni, megerősíteni ebben az egységben, az egész világon, a keresztény vallás legszebb tanítását, a szolidaritást, a testvériséget. Az etika hiánya az, hogy az emberiség ebben az egységben és

a tudományos technikától rendelkezésre bocsátott eszközök sokasága mellett sem ismeri fel sorsközösségét.

Kiszámították, hogy a világ kerekén két milliárdnyi lakossága (egy ember munkaképességét csak egy hatod HP-vel számítva) kilenc milliárd ember munkájának megfelelő géperővel rendelkezik. Az etikának kellene a tömegek gondolkozásában érvényesülnie és megtanítania az embert, hogy azt a nagy szabadságot, amit a tudományos technika nyújt, mi módon használja fel az emberi nem boldogítására.

Ha egy-irányba terelődnének a ma egymás ellen ható erők és ha ezt a hatalmas munkaképességet az etika vezérelné, a mai világválság hullámvölgyének a mélypontjáról, ahol ma állunk, látni kellene már a hullám emelkedő részén azt a jobb, boldogabb időt, amelyet az emberiség részére biztosítani minden emberi tevékenységnek, a technikának is, legfőbb feladata.

A népek megértése, az emberiség sorsközösségének felismerése azonban mégis meg fog jönni. Ezt kívánja a történelem szelleme. A technika pedig fejlődni fog. Ezt kívánja az emberi kultúra, ezt írja elő a tudományos technika szelleme.

„Reviziós konferenciává alakul át a leszerelési konferencia“

Páris, nov. 22.

Az „Intransigeant“ főszerkesztője feltűnést keltő vezércikket közölt a leszerelési értekezlettel kapcsolatban. Az ismert publicista elparentálja az értekezletet és a

következő szavakkal zárja fejtegetéseit:

„A leszerelési tárgyalások csak egészen új alapokon indulhatnak meg ismét és a leszerelési konferencia reviziós konferenciává fog átalakulni“.

Újabb véres antiszemita tüntetés volt Csernovitzban

Bukarest, november 22.

A román keresztény fajvédő liga Csernovitzban felvonulást rendezett. Ginea rendőrfőnököt, aki a

zászlót el akarta kobozni, súlyosan megsebesítették. Több embert letartóztattak, a többinek sikerült elmenekülnie.

Titokzatos módon eltűntetik a külföldi levelezést a romániai postán

Bukarest, november 22.

A »Lupta« című lap felhívta a postaigazgatóság figyelmét arra a körülményre, hogy pár napja el-

tűnnek a külföldről érkezett és külföldre küldött levelek. A lap érélyes vizsgálatot követel.

Roosevelt megint alakított egy végrehajtóbizottságot

London, november 22.

Washingtoni jelentés szerint Roosevelt elnök végrehajtóbizottságot alakított, amelynek célja a kormány kereskedelempolitikája összhangjának biztosítása és a külkereskedelmet érintő kormányintézkedések központi irányítása. A bizottság ideiglenes elnöke Philips H. külügyi államtitkár lett. A bizottság véleményét kell kikérni minden külkereskedelmi kérdésben. A bizottság mondja ki a döntő szót a szeszesitalok behozatalának kérdésében is.

Az eladósodott gazdák figyelmébe

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívása

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy az adós gazdáknak birtokaik védetté nyilvánítása iránti kérelmüket folyó évi november hó 30-áig kell az illetékes telekkönyvi hatóságnál beadniok.

A védett birtok intézményének létesítésével a kormány messzekihatható intézkedést tett és ezáltal a védett birtokos le nem kicsinyelhető előnyökhöz jut. Mindenkinek feltétlenül érdekében áll tehát, hogy birtokának védetté való nyilvánítását kérje.

A gazda azáltal, hogy birtokának védetté nyilvánítását kéri, semmiesetre sem kerül rosszabb helyzetbe a mainál, még akkor sem, ha kérelmét az illetékes bíróság nem találja teljesíthetőnek. Ellenkező esetben azonban jelentékeny előnyöktől fosztaná meg magát.

Ismételten és nyomatékosan figyelmébe ajánlja tehát a mezőgazdasági kamara az adós gazdátársadalomnak, hogy folyó évi november hó 30-áig birtokainak védetté nyilvánítása iránti kérelmüket okvetlenül adják be az illetékes telekkönyvi hatósághoz.

Csökkentik a lakásépítési kölcsönök kamatát

Budapest, november 22. Értesülésünk szerint a pénzügyminiszter a lakásépítési kölcsönök kamattételét mérsékelni kívánja. A pénzügyintézetek értesítést kaptak, amely szerint a pénzügyminiszter a mostani 7 százalékról 5.5 százalékra szállítja le a LÁB kölcsönök teher-tételét, ezenkívül kedvezményt kapnak az adósok olyképpen, hogy kitolják a törlesztési határidőt is.

NAPI JEGYZETEK

Spanyolország

megint meglepetéssel szolgál a világnak. Még alig zavarták el királyukat a forróvérű, gyorskezü spanyolok, máris meggondolták a dolgot és azt kell látnunk, hogy a vörös szocialista-kommunista uralom teljessége közepette rendezett mostani választáson döntő győzelmet arattak ismét a jobboldali pártok.

Mi lehet az oka ennek a hirtelen visszafordulásnak?

Talán még nem volt elég ideje a spanyol népnek megszokni a lezajlott sikeres forradalmak »szabad« levegőjét?

Vagypedig a forradalmárok diadalrajulása óta eltelt rövid idő éppen elég volt ahhoz, hogy szívből megutálják a barrikádokat, az örökös lángolást, az indulatok fékezhetetlen tombolását, a kétségbeesítő bizonytalanságot és azt a fejetlenséget, amely csak a rablóknek és gyilkosoknak hozott szabadságot?

Az utóbbi feltevést kell elfogadnunk, ha hirtelen visszaidézzük emlékeztünkbe annak az áldatlan, véres, pusztító polgárháborúnak a híreit, amelyek szakadatlanul érkeztek hozzánk Spanyolországból a forradalmárok győzelme óta.

Csodáljuk, hogy eddig is kibírták ilyen szakadatlan háborgás közepette az életet — ha ugyan életnek lehet nevezni egyáltalán azt, ami mostanában folyt Spanyolországban.

Belső békesség, munka, szorgalom és komoly kitartás! — Ezek azok a feltételek, amelyek mellett úgy az egyén, mint a tömeg, a sokaság, a nép, értéke és tehetsége szerint boldogulhat.

Mi most hálások lehetünk a spanyoloknak, hogy ezt a tételt példájukkal újrag bizonyították és alátámasztották. M.

„Gyümölcsfák ültetésére 150.000 pengő ...“

Még nem merült ki az első állami beruházási kölcsön

A Pesti Tőzsde jelenti: A kormány a transzferalapból március havában 15 millió pengő beruházási kölcsönt vett fel kincstári jegyek ellenében. Ebből az összegből szeptember végéig 9.71 millió pengőt használt fel, vagyis tényleg kifizetett beruházási munkálatok fejében. Eszerint ebből az első beruházási kölcsönből még 5 és egy negyed millió pengő áll a kormány rendelkezésére, amelyből még a következő beruházásokat fogja végrehajtani:

Vasutak villamosítására és motorkocsik vételére 1.580.000 P; középületek fűtőberendezésének átalakítására 420.000 P; sókutatóra kb. 240.000 P; debreceni mélyfúrásra kb. 172.000 P; a győri híd átépítésére 150.000 P; a borsodi ártér ármentesítésére 1.250.000 P; ármentesítési munkálatok a Tisza közepfolyásánál 370.000 P; más folyók szabályozására 250.000 P; szikes talajok javítására 200.000 P; gyümölcsfák ültetésére 150.000 P.

Ez az 5 és egy negyed millió még a régi beruházási kölcsönből maradt fenn és a felsorolt további munkálatokat abból fedezi. Nem érintik tehát azt az újabb 15 millió beruházási összeget, amelyet a kormány mint második 15 milliós beruházási kölcsönt vesz fel a transzferalapból.

Magyarüldözés Erdélyben

Sulyosan elítélt az oláh bíróság egy magyar lelkeszt egy térkép miatt

A nagyváradi oláh ítélőtábla érdekes perben hozott ítéletet. A román hatóságok vádat emeltek Kobajaba mezőtelegdi plébános ellen, mert egy öregdiák találkozási Budapestről jövet térképet hozott magával, amelyen a trianoni határok mellett a régi határok is fel voltak

tüntetve. Ezenkívül azzal is vádolják a plébánost, hogy püspöktől a békeszerződés revíziójáig szabadságot kért. A Tábla a plébánost államellenes bűncselekmény miatt 3 havi elzárásra, 50.000 pengőnyi pénzbüntetésre és politikai jogainak 3 évi felfüggesztésére ítélte.

Megbukott a vörös rémuralom Spanyolországban

A jobboldali pártok győzelme nagy átalakulást jelent a spanyol belpolitikában

Madrid, november 22.

A spanyol képviselőválasztások szavazatainak összeszámolása még tart. Eddig 242 mandátum sorsa dőlt el, ebből 123 jutott a jobboldalnak, vagyis kétfelével több, mint amennyi a többség eléréséhez szükséges. Valószínűnek tartják, hogy a többi kerületekben is hasonlóan

jó eredményeket értek el a jobboldali pártok és a nemzetgyűlésben sikerült az abszolút többséget elérni, ami azt jelenti, hogy a konzervatív pártok alakítanak kormányt. A baloldal nagy vereségére jellemző, hogy a kormány négy tagja nem kapott mandátumot.

Már gyakorlati eredménye is van a német-lengyel közeledésnek

Kivitelű egyezmény Lengyelország és Németország között

Berlin, november 22.

A lengyel és német megbízottak tegnap megállapodtak a Lengyelországból Németországba irányuló rozs és rozsliszt kivitelének közös szabályozásában. Az egyezményt,

amely fontos állomást jelent a lengyel-német kapcsolatok újrafelvétele terén, rövidesen aláírják és a szerződés hatálybalépéséről a kormányok kölcsönösen értesítik egymást.

A francia kereskedelemügyi miniszter közeledést keres Németország felé

A francia kereskedelmi tanácsosok országos bizottságának szokásos évi diszbejdjén a kereskedelmi miniszter beszédet mondott, amelyben bejelentette, hogy miniszteriutamat átszervezi és tárcája hatáskörében öt nagy közgazdasági szer-

vezetet létesít. Hozá tette, hogy Franciaország nem akarja a zárt ajtó politikáját folytatni, hanem a kereskedelmi mérleg egyensúlyát igyekszik elérni s erre törekszenek Németországgal és Szovjetországgal szemben is.

Bérbe kell adni a békéscsabai „Árpád“-fürdőt

A belügyminiszter döntött a békéscsabai városi közüzemek sorsáról

Mint ismeretes, a belügyminiszter a kereskedelemügyi miniszterrel és a pénzügyminiszterrel egyetértőleg valamennyi törvényhatósági és községi üzemet felülvizsgáltatott abból a szempontból, vajjon fennállásuk közérdekből indokolt-e?

A vidéki törvényhatóságokban, illetve az alájuk tartozó megyei vá-

rosokban összesen 673 üzem, illetve vállalatot vizsgáltak felül. Az erről szóló jelentés szerint a városok és községek gazdálkodásában az üzemi gazdálkodás korántsem játszik olyan szerepet, hogy a községi gazdálkodás a magángazdálkodást veszélyeztetné.

A miniszter megszüntette a köz-

üzemeket olyan esetekben, ha a magánvállalkozás azok egész feladatkörét minden kívánalmat kielégítő módon el tudja látni. Meghagyta viszont azokat, amelyek községi kezelésben jól vezethetők, gyümölcsözhetők, azonban éppen a közületi háztartás szempontjából hasznosbérbe adandók, vagy társulással kezelendők azok az üzemek, amelyek úgy több hasznot hoznak és nem terhelik a költségvetést.

Ami Békéscsabát érdeklí, arról a következőkben számolunk be.

A községi fürdők és strandfürdők ügyéről szóló fejezetben a miniszter intézkedett arról, hogy Békéscsaba megyei város fürdő rt. üzemét lehetőleg adja bérbe a város vezetésére.

A közületek kezében lévő faiskolák, konyha- és díszkertészetek, stb. ellen észrevétel nem történt s így többek között Békéscsaba megyei város boltgärtészeti üzeme továbbra is fenntartható.

Békéscsaba villamosművének fenntartását is engedélyezte a miniszter.

Visszatérve a fürdő bérbeadásának kérdésére, szükségesnek tartjuk megjegyezni, hogy az új és teljesen modern felszerelésű békéscsabai »Árpád« fürdő bérbeadásánál nagy körültekintéssel kell eljárni és figyelemmel kell lenni különösen arra, hogy a bérbeadás feltétlenül előnyére váljék a város gazdálkodásának. Utalunk itt arra, hogy a fürdő szakszerű vezetése, kezelése és teljes épségbentartása a leghatározottabban biztosítandó.

A városnak vigyázni kell arra a bérbeadásnál, hogy ennek a rendkívül sok pénzt felemésztett létesítménynek a révén további károsodások ne érjék.

Másodszor termett az alma

Az idei ősz szokatlanul hosszú és enyhe volt mindaddig. Ennek következtében az idén még a múlt évben látottaknál is sűrűbben következett be egyes fák, bokrok és évelők másodvirágzása. A Pozsonyi-utca 32 számú ház kertjéből egyik olvasónk két olyan almafa galyacskát hozott be, amelyeken ezevi almatermés. Az almafa — amint Olvasónk mondja, — a legutóbbi békési vásárkor virágozott.

Kultürelőadás

az Iparosszékházban

A Békéscsabai Ipartestület és a Békéscsabai Iparosok Egyesülete november 26-án, vasárnap kezdi meg kultürelőadásainak sorozatát Pankratz József felsőkereskedelmi iskolai igazgató előadásával.

Az iparosok kultürelőadásai minden évben nagy érdeklődést váltanak ki a közönség körében, amely ezévbén bizonyára tovább fokozódik, mert a kultürelőadások nemcsak hasznos ismeretek szerzésére alkalmasak, de szórakoztatók is. A vasárnapi előadás délután 3 órakor kezdődik a nagyteremben. Belépődij nincs.

Hős ősök ...

— Az én őszám résztvett a negyedik keresztes hadjáratban.

— Az semmi! Az enyém résztvett mind a négyben.

CSABA MOZGÓ

Hétköznap a 4 órai és vasárnap a 3 órai előadás zóna.

Nov. 22, szerda 4, fél 7, fél 9. Nov. 23, csütörtök fél 7, fél 9 órakor.

A világhírű tenorista, berlini főkantor: Josef Schmidt nagy énekes filmje:

Szereltem városá

Charlotte Ander, V. d. Rowa, F. Rampers.

Szebbnél-szebb éneketétek, csodálatosan szép velencei felvételek.

Magyar hirdató.

HIREK

Takarékoskodjék, akinek van miből

Dr Katona Lajos, a P. K. igazgatója a Nemzeti Munkahét legutóbbi takarékosági kongresszusán ötperces előadást tartott a takarékoságról. Filmszerű, rendkívül érdekes szabadelőadásából a következő érdekes részleteket közöljük:

— Takarékoskodjunk, hogy költsézhessünk és költsézzünk, hogy mások takarékoskodhassanak. A takarékoság a szív munkájához hasonlatos, amely a fáradt, improduktív vért felszívja és beleszivattyuzza a gazdasági élet egészséges vérkeringésébe. A takarékosági mozgalom, hatalmas villamos akkumulátor, amelyhez milliók hordják az elektromosság fejlesztéséhez szükséges anyagot és ismét milliók élvezik az áram fényét, melegét, termelő és gyógyító erejét.

— Anglia mintájára minden városban takarékosági egyesületeket kellene alapítani s ezeket egy országos szövetségbe tömöríteni; szervezze meg ezt a TESZ és ezzel szülje meg a nagy TESZ a kis TESZt, a Takarékosági Egyesületek Szövetségét. Amit tesz majd ez a kis TESZ, az is igazán hazafias munka lesz!

— A fascisták faszese sok kicsi, törékeny vesszőszálakból fonva, törhetetlen vesszőnyaláb lesz, mint amilyen a nagy, hatalmas TESZ.

— Egyebekben a takarékoságról általában senki sem s így én sem mondhatok mást, mint Kresz, hogy, aki rézfilleket félre tesz, annak majd aranypengője lesz.

MEGHÍVÓ

A »Körösvidék« Rt. igazgatósága **1933. november hó 24-én, pénteken d. u. 5 órakor a vállalat helyiségében gyűlést tart**, melyre az igazgató urakat tisztelettel meghívja az **Elnökség**.

— **Városi igazgatósági ülések.** A városi fűrdőigazgatóság ma, csütörtökön délelőtt egyenegyed 12 órakor, a villamosmű igazgatósága pedig délután 4 órakor tart ülést.

— **Llewellyn-Jones angol képviselő Pécsről.** Pécsről jelentik: Kedden délután negyed 2-kor a budapesti gyorsvonattal Pécsre érkezett Llewellyn Jones Frigyes angol képviselő, hogy szerdán délelőtt személyesen vegye át a pécsi egyetem díszdoktori oklevelét. Az egyetem, a város és a Revíziós Liga pécsiosztálya ünnepi fogadtatásban részesítették. Az egyetem nevében Pázmány Zoltán dr. Pécs város részéről pedig Nendtwich Andor polgármester üdvözölte.

— **Gyula regős** címmel most jelent meg a gyulai „Gyula Vezér” Bajtársi Egyesület röpiratának novemberi kiadása. A röpirat változatos tartalma a Turul Szövetség bajtársi eszméjének hirdetője. Hangjában a keresztény magyar fiatal-ság életereje, kifejezésében ennek a fiatalságnak minden panasza, joga, kötelessége — és követelése van.

— Az összes budapesti és helybéli lapokra kiadóhivatali kedvezményes áron előfizetéseket felvesz a Csaba-hírlapiroda. Apolló Muzgó mellett.

Londonból Berlinbe megy a magyar Külkereskedelmi Hivatal elnöke

Budapest, november 22.

Winckler István miniszteri tanácsos, a Külkereskedelmi Hivatal elnöke, hétfőn reggel Londonba utazott, ahol a nemzetközi gabona-szerződés végrehajtó bizottsági ülésén vesz részt. Ezen az ülésen állapítják meg az egyes ál-

lamok gabona kontingenseinek értékesítési lehetőségeit és a legközelebbi jövőben teendő lépéseket. Winckler István Londonból Berlinbe megy, ahol az érvényben lévő megállapodáson túlmenő gazdasági megegyezésről tárgyal.

— **Ma állítják össze az új virilis-névjegyzéket.** A legtöbb adót fizetők névjegyzékének egybeállítására kiküldött bizottság f. hó 23-án, csütörtökön délelőtt 11 órakor Korossy László ny. főjegyző elnöklésével nyilvános ülést tart a városháza 3. sz. szobájában. Az ülésen állítják össze az 1934. évre érvényes virilis-névjegyzéket.

— **Az újabbban zár alá helyezett faiskolák** Békéscsaba megyei város polgármestere hirdetményt adott ki, melyszerint a m. kir. földmivelésügyi miniszterjében a következő faiskolák zár alá vételét rendelte el: Békés község faiskolája. Püski Gergely és Varga Lajos faiskolája. Ezekből a faiskolákból bármiféle facsemetét csak kellő fertőtlenítés után szabad forgalomba hozni, különben a hatóság azokat elkobozza és megsemmisíti, valamint az illető ellen a kihágási eljárást is megindítja.

— **Rendkívüli táborozás.** Ezúton értesíttem a „Gyózi Géza” Bajtársi Törzs baitársait, hogy ma, csütörtökön este 8 órai kezdettel a Fiume-szállóban levő törzsi helyiségben rendkívüli táborozás lesz. Kérem a bajtársak pontos megjelenését. Törzsfő.

— **Meghívó.** A békéscsabai 239. sz. Munkácsy cserkészcsapat f. hó 26-án délután 4 órakor az Iparos tanonciskola otthonában műsorral egybekötött teadélután rendez, melyre a szülőket, valamint az érdeklődőket ezúton hívja meg a parancsnokság.

— **Jubiláris díszközgyűlés.** Mint ismeretes, a Magyar Vöröskereszt Egylet Békéscsabai Szervezete fennállásának félszázados érfordulója alkalmából a városháza nagytermében november 26-án, vasárnap délelőtt 11 órakor jubiláris díszközgyűlést tart. A díszközgyűlés iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **Elhajtották az utcán legelésző libákat.** Bohus Pál békéscsabai, Lorántfi-utca 2. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki elhajtotta a Csillag-utcában legelésző 15 libáját.

— **Búcsú a megszállott területen fekvő Otlakán.** A Körösvidék tudósítója jelenti: Otlakán f. hó 21-én tartották meg a szokásos búcsút, Boldogasszony bemutatása ünnepét. Ezalkalomból Elekről hétszáz zarándok vonult át Otlakára Szabó Árpád káplán vezetésével, ahol a román megszállás alatt álló Székudvar plébánosa celebrálta az ünnepi misét és a kisjezói plébános volt a magyar ünnepi szónok. Az éneket Wagner Alfréd eleki egyházi karnagy kísérte orgonán.

— **November és április között exhumálják a Magyarországon eltemetett olasz hősihalottakat.** A belügyminiszter értesítette a város hatóságát, hogy a magyarországi temetőkben eltemetett olasz hősihalottak exhumálását november és április hónapok közötti időben végzett el az olasz követség. A kiásított csontokat Budapesten gyűjtik össze és onnan szállítják Olaszországba, ahol ünnepélyesen eltemetik.

— **Allandósítják a szegedi szabadtéri játékokat.** Szeged város polgármestere hivatala értesítette Békéscsaba városát, hogy az elért nagy sikerekre való tekintettel elhatározták, hogy a szabadtéri játékokat allandósítják. Szándékukban van jövőre is a magyar irodalom legnagyobb remekművét, az »Ember tragédiáját« előadni. Az előadásokat előreláthatólag 1934. évi augusztus 4, 5, 6, 11, 12, 13, 14, 15. és 16. napjain tartják meg. Az előadásokra már most felhívják a közönség figyelmét.

— **A makacs öngyilkosjelölt.** Gyuláról jelentik: Vereb János jómódú 59 éves békéscsabai tanyáján gazdálkodó a tanyájának kamrájában felakasztotta magát. Vereb már kétszer kísérelte meg az öngyilkosságot, azonban hozzátartozói mindig idejében észrevették és megmentették az életnek. Most is sikerült megmenteni a makacs öngyilkosjelölt életét. Súlyos állapotban ápolják a lakásán.

— **Országos vásárok.** A legközelebbi országos vásárt Túrkevéren és Fülöpszálláson december 3-án tartják meg.

• **Agy- és szívérelmeszesedésben** szenvedő egyéneknek a természetes «Ferenc József» keserűvíz megbecsülhetetlen szolgálatot tesz azáltal, hogy a beltartalmat kíméletesen távolítja el. Tudományos tapasztalatok kétségtelemé tették, hogy a **Ferenc József víz** számos féldoldali hűdésben fekvő betegnél is megtette a kellő hatást s így nagy megkönnyebbülést okozott.

— **Színház Eleken.** A Körösvidék tudósítója jelenti: Bányai Dezső kerületi színtársulata már második hete működik Eleken a színházlátogató közönség igen nagy tetszése mellett. A kitűnő szintársulat főerősségei: Bihari Adél naiva, Kenedy Rózi és Kárpáti Maya szubrettek. Pilis Piroska primadonna és Huszar Ili anyaszínésznő, továbbá Bányai Dezső buffó komikus, Boháty Lajos főrendező-komikus. Szentés Laci és Páfi György bonvivánok, Kertész Sándor táncoskomikus-naturburs és Bakos László jellem- és apaszínész. A változatos és gazdag műsoron a következő darabok szerepelnek: Nyitott ablak, Egy csók és más semmi, Tatarjárás, Fehérvári huszárok, Ártatlan Don Juan, Kadetserelem, Bolondóra, Éjjeltől hajnalig, Nászut hármában, (Dinom Danom), Tanc a boldogságért, Zsákhamacska, Kéklámpás és Tessék beszélni.

— **Leszállítják a telefontudósítót?** Jól informált helyről arról értesülünk, hogy a posta vezérigazgatósága foglalkozik azzal a gondolattal, hogy a telefontudósítást leszállítja. Erre az adott okot, hogy az osztrák posta leszállította a díjszabást és azóta növekedett a bevétel.

— **Tettenértek egy harisnyatolvajt a szerdai piacon.** Gresnyik Mihály kereskedő békéscsabai Prónay-utca 3. szám alatti lakos a szerdai hetipiacon tettenérte Domokos Károlyné dobozi asszonyt, amikor a sátrában lévő dobozból négy pár selyem női harisnyát el akart lopni. Az eljárást Domokosné ellen megindították.

— **Eltulajdonított munkakönyv és katonai igazolvány.** Szabó János napszámos, eleki lakos feljelentést tett a rendőrségen egy ismeretlen békéscsabai vásáriárús ellen, aki még a nyár folyamán azzal az ürüggyel, hogy alkalmazza, kicsalta tőle két munkakönyvét és katonai igazolványát. Egy rövid ideig alkalmazta is, majd eltűnt munkaadója és vele együtt munkakönyvei és igazolványa is. Hasztalan kereste, nem találta fel s ezért tett most feljelentést ellene.

— **Amerikai módszer szerint...** Tóth József altiszt, a »Ganz« hajógyár alkalmazottja, ma délelőtt fél 11 órakor a Nemzeti Bankból ezer darab egypengős és kétezer darab 50 filléres váltópénzt vitt magával a vállalat részére egy börténében. A bank és a Vadász-utca sarkán egy BP. 265. számú szürke nyitott autóból hirtelen kiugrott egy ismeretlen ember, letépte Tóth válláról a táskát, majd visszaugrott a kocsiba és elrobogott. Megállapították, hogy az autó Varga Endre részvénytársasági igazgató kocsija, amelyet tegnap este lopott el az ismeretlen tettes. A nyomozás folyik.

— **Találtak Békéscsaban több kályha-könyökcsövet.** Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrkapitányság 14 sz. hív. helyiségében.

— **Ezen a héten a Lőrinczy Gy. Abonyi (volt Debreceny) gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot.**

Olcsó férfiruhaszövet-akció!

3 méter férfiöltöny-szövet teljes hozzávalóval **28⁵⁰P**

3 méter férfiöltöny-szövet teljes hozzávalóval, kiváló tisztagyapju minőség **48⁶⁰P**

KULPIN ÁRUHÁZ
BÉKÉSCSABA

— **Traktorkezelői tanfolyam Debrecenben.** A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a m. kir. Földművelésügyi Minisztérium anyagi támogatásával a debreceni m. kir. Fa- és Fémipari Szakiskolával együttesen 1934. évi január hó 15-iki kezdettel mezőgazdasági traktorkezelői tanfolyamot rendez. A tanfolyam tartalma három hét, egész napi oktatással. A tanfolyam hallgatója lehet minden 18 életévét betöltött egyén, aki a traktorok kezelésével vagy vezetésével kíván foglalkozni. A tanfolyam színhelye a debreceni m. kir. Fa- és Fémipari Szakiskola. A tanfolyam tartalma alatt a hallgatókra az oktató intézet fegyelmi szabályai kötelezők. A hallgatók felvétele a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara hivatalánál (Debrecen, Hunyadi-u. 5. I. em.) szóbeli, vagy írásbeli jelentkezés alapján történik. A tanfolyamra legfeljebb 40 hallgató vehető fel, tehát a tanfolyamon résztvenni kívánók sürgősen jelentkezzenek, mert a létszám beteltele után nem lesznek felvehetőek, viszont e télen a Tiszántúlon több ilyen tanfolyam nem lesz.

* **Étvágytalanságnál,** rossz gyomornál, bélrekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagszerezzavaroknál csalánkiütésnél és bőrvizsketésnél a természetes »Ferenc József« keserűvíz rendbehozza a gyomor és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól.

— **Műsoros est Körösladányban.** A Körösvidek tudósítója jelenti: A Körösladányi Nőegylet szép sikerrel rendezte meg a Mészáros nagyvendéglő színházában műsoros estélyt. Színre került »Borcsa Amerikában« című 3 felvonásos operett. A darab szereplői közül kiemelkedett szentmiklósi Miklósy Gábor festő, aki kiválóan adta Pista szerepét, partnere »Borcsa« is szép játékot mutatott. Megemlítendő továbbá Sebők Náni, Tóth Elemér, Simon János és Szőke Ica. Külön megemlékezünk ifj. gróf Merán Jánosnéról, vitéz Gackó Béjánéről és a többi lelkes műkedvelő vezető hölgyekről, akik felejtethetetlen teljesítményt nyújtottak. Megemlékezünk még a görlicékről: Török Cica, Lannert Erzsébet, Grünfeld Duci és Fazekas Juciról, kik bájos táncukkal fényes sikert arattak.

Megvadultak a lovak az autótól

Három súlyos és egy könnyebb sérülés

Súlyos szerencsétlenség történt szerdán délelőtt Békéscsabán a Kazinczy-utcában. Az áldozatok: Hegyesi Gábor békési lakos és felesége és Bakucz József békéscsabai lakos és felesége, akik kocsin az újavásártér előtt haladtak el. A kocsiba fogott lovak egy szembejövő teherautótól megijedtek és vágatásba kezdtek. A megvadult lovakat nem bírták megfékezni, úgyhogy az ut árkaiba borították a kocsit. A kocsiban ülők valamennyien kirepültek a kövekre és közülük Hegyesi Gáborné a ballábát törte, Hegyesi Gábor és Bakucz József a fején és több helyen szenvedett súlyos sérüléseket. A kivonult mentők mindhármójukat elsősegély nyújtás után a kórházba szállították. Bakucz Józsefné csak könnyebben sérült meg. A vizsgálatot megindították.

A kiadásért felelős Uhrin János.

A magyar dal az Erzsébethelyi Daloskör kulturdélutánján

A Békéscsaba-Erzsébethelyi Daloskör rendkívül értékes és érdekes kulturdélután tart f. hó 26-án, vasárnap délután fél 6 órai kezdettel az erzsébethelyi állami iskolában. A magyar dalról felolvasást tart Lestyán Mihály karnagy. Közreműködnek a daloskör tagjai. Magyar dalok zenekísérettel kerülnek bemutatásra, a XIV. századtól kezdve a keletkezés sorrendjében. Belépődíj nincs; önkéntes adományokért köszönetet mond a Daloskör.

FIGYELEM

Fodrász üzletem az új MÁV. állomásépület kijáratnál csarnokába helyeztem át, ahol a női fodrászatot is bevezettem. Külön elsőrendű hölgyfodrászt alkalmaztam.

Pontos kiszolgálás, szolid árak. Kérem a n. é. közönség szíves pártfogását:

Zsilák András

úri- és nőifodrász.

Cserkészzet

A Jamboree táborról diszes emlékalbumot ad ki a Magyar Cserkész Szövetség. Ötezer fénykép közül kétszáz elsőrangú fölvetelt válogattak ki, melyek művészi elrendezésben a Jamboree életéről teljes képet és maradandó emléket adnak. A négy nyelven megjelenő albumra már eddig is nagy számu külföldi előjegyzés érkezett.

Fotóhírek

Beszámoló a nemzetközi fényképképzésről

A technikai akadályok miatt okt. 27-én elmaradt előadást f. hó 24-én, pénteken este 8 órakor a Felsőkereskedelmi iskolában tartja meg az amatőr fényképezők csoportja. Az előadón English László tart beszámolót a budapesti III. nemzetközi amatőr fényképképzésről, valamint általában a kiállításokra való készülési módjáról. A tanulni szerető amatőr fényképezők figyelmét azzal hívják fel, hogy az előadáson a tagokon kívül érdeklődő vendégeket is szívesen lát a MAOSz békéscsabai csoport elnöksége. Az előadás természetesen teljesen díjtalan.

Megnyílt a MAOSz laboratóriuma

Több alkalommal adtunk már hírt a MAOSz laboratórium előkészítési munkálatairól. Ez alkalommal lapunkban adja tagjai tudomására az amatőr fényképezők csoportja, hogy a laboratóriumot hétfőn üzembe helyezte és a munkák máris megindultak. A legnagyobb érdeklődés remélhetőleg a nagyítási munkák iránt fog kifejlődni. Pillanatnyilag legfontosabb azonban a csoport elnökségének azaz elhatározása, hogy ez évben teljesen ingyen, minden használati díj felszámítása nélkül adja tagjai részére fűtéssel, világítással, vizszolgáltatással együtt a laboratóriumot. Sőt dr. Südy Ernő elnök adománya révén visszavonásig előhívó és rögzítő (fixir) folyadék is ingyen használható a laboratórium

vezetőnek felügyelete alatt végzett munkáknál. A laboratórium vezetője Bártfai Zoltán hetenként kétszer, hétfőn és csütörtökön este 6 órától fél 8 óráig áll a tagok rendelkezésére teljesen díjtalanul.

IDŐJÁRÁS

A békéscsabai meteorológiai megfigyelő állomás jelentése 1933. november 22-én délután.

Hőminimum — 1'8 C°

Hőmaximum + 4'1 C°

A föld felszínén — 15 C°

Légnyomás: 773'2 mm

Csapadék 0'0 mm.

A budapesti meteorológiai intézet jelentése:

Várható időjárás a következő 24 órára: Felhős, sok helyen ködös idő, főleg délen és nyugaton kisebb havazás és eső, nyugaton esetleg némi hőemelkedés.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Szerdán délután: Sybill.

Szerdán este: Ember a híd alatt.

Csütörtökön: Marica grófnő.

Nyilatkozat.

A kisebb helyi lap egyik mult számában minden okot nélkülözve inkriminált támadást intézett ellenem a Dubarry bemutatójával kapcsolatban, amely fölött nem térhetek napirendre szó nélkül.

Tíz éve működöm a karnagyai pályán. Az ország összes nagynevű művészeit már dirigáltam, mindenkor a közönség és a művészek legteljesebb megelégedésére. Alpár Gitta (Győr) és Kőszegi Teréz (Pécs) mindenkor csak velem voltak hajlandók a tapsokra a függöny elé lépni, ezzel is jelezve, hogy mennyire méltányolták művészi hozzáértésemet. Ezelőtt két hónappal Honthy Hanna (Ujpest) elragadtatása jeléül virágot nyújtott le nekem a karmesteri pulpitusra. Oldalakat írhatnak a művészek és a sajtó elismeréséről.

A Dubarryról írva egy bizonyos egyén az illető lap soraiban udvariatsággal, nem körültekintéssel stb. vádol. En nem értek a híd építéshez, tehát nem építék hidat. Megállapítom, hogy az illető a színházhoz nem ért, a zenéhez meg egyenesen suszter. Ilyen felkészültséggel miért írnak kritikát? Azok a sorok valóban Mucsára valók.

Nyomatott kottákkal igazolhatom (szakemberek előtt), hogy a művésznő minden intencióját hajszálpontosan követtem, annak ellenére, hogy a partitúrában előírt formákat nem tartotta be mindenkor.

A harmadik szezont vezényelem Békéscsabán, céloom mindenkor a közönség százszázalékos kielégítése volt. Fájón hatna rám, ha ezt a kis eredményt, amelyet talán sikerült elérnem, ilyen hangon lehetne pertraktálni. Csupán ez az egy szempont készített ezen sorok megírására.

Egyébként művészi kérdésekről ilyen zenei analfabétákkal vitába nem bocsátkozom és a jövőben közömbös rám nézve, hogy abban a lapban mit írnak.

Békéscsaba, 1933. november 22.
G. Nagy Tibor karnagy.

RÁDIÓ

A rádió csütörtöki műsora:

6.45: Torna. 7.00: Gramofonlemez. 10.00: 1. Magyar városok. (Móhács.) 2. Novemberi kerti gondok. Közben: Gramofonlemez. 12.05: A Postás Zenekar hangversenye. 1.30: A Szervánszky szalonzenekar hangversenye. 3.00: Testnevelési előadás. 4.00: Bárány Ferenc meséi. 5.00: Kolbaj Károly: »A helyes talajművelés.« 5.30: A Somogyi szalonzenekar hangversenye. 6.30: »Hódító japánok nyomában.« Kovrig János előadása. 7.00: Salver Béla és Vértés Henrik szerzeményei. 8.30: Gramofonlemez. 9.30: Művelés magyar vonósnégyes hangversenye. 10.30: Csorba Dezső és cigányzenekarának hangversenye. 11.00: Spur Endre dr. angolnyelvű előadása: Művészet a cigány hegedűjén.

Tőzsde

VALUTÁK:

Angol font	18'70—19'10
100 Dollár	341'00—351'00
100 Francia frank	22'30—22'50
100 Cseh korona	16'95—17'00
100 Dinár	7'80—8'30
100 Leu	3'42—3'46
100 Lira	29'90—30'20
100 Német márká	135'70—136'60
100 Svájci frank	110'70—111'47

Határidős piac:

Irányzat: Gyengülő, forgalom csekély.

GABONAFRÁK:

77 kg. tv. buza	7'45—7'70
73 kg. tv.	7'55—7'80
79 kg. tv.	7'65—7'90
80 kg. tv.	7'75—8'00
Rozs	3'90—4'00
Takarmányárpa	6'70—6'80
Tengeri	8'15—8'25
Zab	7'50—7'60
Korpa	5'30—5'40
Sörárpa	10'50—11'50

Készlet piac:

Irányzat: Gyengéstartott, forgalom közepes. Az előző napi árakhoz viszonyítva zab 10 fillérral jobb mázsánként. A többi cikkek árai változatlanok.

FERENCVÁROSI

SBRITTSVÁRSAR:

Árak: Fialat könnyű 67—69, nehéz 76—77.

BÉKÉSCSABAI

TERMÉNYÁRAK:

november 22

Piros 80 kg-os buza	6'80—7'20
Rozs	3'00—3'25
Takarmányárpa	5'00—5'20
Szemestengeri (ó)	6'20—6'30
" " (uj)	4'00—4'30
Csővestengeri	3'00—3'30
Zab	4'80—5'00
Korpa	4'00—4'50
Fehérbab	9'50—10'00
Köles	5'00—5'25
Tökmag	17'50—18'00
Repce	18'00—18'50
Lucernamag	90—1'10

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések ára tíz szög hétköznap 40 fillér, vasár- és ünnepnap 60 fillér. Vas-tag betűvel szedett szó duplán számít. Kérjük vidéki hirdetőinket, hogy a hirdetés árát a szöveg beküldésével egyidejűleg be- küldeni sziveskedjenek. A hirdetések ára postabélyegben is beküldhető.

Mosdai, vasoldai olcsón vállalk. Prónay-u. 20 szám, 2. ajtó.

Allgösznőfi szép vas-spar-gerdi eladó. IV., Teleki-u. 27.

Kiadja és nyomtatja a Körösvidek rt